

90-річчя члена-кореспондента НАН України Є.Л. КОРДЮМ

Видатна вчена в галузі ембріології, клітинної біології та екології рослин, космічної біології доктор біологічних наук, професор, член-кореспондент НАН України **Єлизавета Львівна Кордюм** народилася 3 листопада 1932 р. в Києві. Навчалася в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка. Після закінчення університету працювала в Ботанічному саду ім. акад. О.В. Фоміна. З 1959 р. працює в Інституті ботаніки ім. М.Г. Холодного НАН України. З 1976 р. — завідувачка відділу клітинної біології та анатомії. Обіймала посади заступника директора з наукової роботи та в.о. директора Інституту.

Є.Л. Кордюм запропонувала першу класифікацію макроспороангіїв покритонасінних рослин, розробила класифікацію статевих типів квітки і встановила закономірності їх формування. Їй належить відкриття гравічутливості рослинних клітин, не спеціалізованих до сприйняття гравітаційного вектора, що пізніше було підтверджено дослідниками в інших країнах, і визначення низки загальних закономірностей впливу мікрогравітації на організмовому, клітинному і молекулярному рівнях. Є.Л. Кордюм уперше дослідила зміну напрямку гравітропічної реакції кореня в слабкому комбінованому магнітному полі. Вона є засновницею наукової школи з космічної та гравітаційної біології. Як голова секції «Космічна біологія та медицина» Ради з космічних досліджень НАН України Є.Л. Кордюм сприяла створенню в Україні Програми з космічної біології та медицини і її успішній реалізації, результатом чого був спільний з НАСА українсько-американський експеримент на шатлі «Колумбія» 19 листопада — 5 грудня 1997 р. Основні наукові інтереси Є.Л. Кордюм пов'язані з проблемою адаптації рослин до несприятливих змін екологічних факторів біосфери і факторів космічного польоту, а також питаннями стабільності та пластичності онтогенезу рослин на клітинному і молекулярному рівнях.

Є.Л. Кордюм — авторка понад 550 наукових праць, значну частину яких опубліковано в закордонних наукових виданнях. Удостоєна численних державних нагород і відзнак, Є.Л. Кордюм є також повним кавалером ордену княгині Ольги. У 2020 р. її ім'я було внесено до Зали слави, що є найвищою нагородою Міжнародної астронавтичної федерації.